

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 5209
Tarih : 29.04.2024

- 11614

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Sayın Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Uluslararası Demokrasi ve Seçim Yardımı Enstitüsü'nün 2023 yılı raporunda Hukukun Üstünlüğü kategorisinde 173 ülke arasında 148. Sırada yer alan Türkiye, Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olarak kutlanan 1 Mayıs'ı iktidarın bir kez daha hukukun üstünlüğü ilkesini, ulusal ve uluslar arası kararları, Anayasayı ve demokratik değerlerin korunmasını görmezden gelen kararları ve tutumu ile karşılamaktadır.

Öyle ki; Anayasa Mahkemesi'nin oy çokluğu ile aldığı ve 15 Aralık 2023 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan; Taksim'de kutlama yapılmasının engellenmesinin "Anayasa'nın 34. maddesinde güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının engellenmesi" olduğu, 1977 yılındaki katliama atıfla Taksim'in işçi ve emekçilerin 'ortak hafızası' ve 'sembolik değeri' olduğuna vurgu yapılarak, "İşçi ve sendika kültürünün yapı taşlarından biri olan Taksim Meydanı'nın yalnızca 1 Mayıs günü orada olanların dayanışmasının değil, aynı zamanda emekçilerin ortak hafızasının varlığını gösterdiği, bu durumda kendisini o kültürün bir parçası olarak gören her kişinin 1 Mayıs günlerinde Taksim Meydanı'nda bulunma hakkının bulunduğu, 1 Mayıs'ın Taksim Meydanı ile özdeşleşmesi nedeniyle anılan mekanın sınırlandırılmasının aktarılmak istenen düşüncenin de sınırlandırılmasına neden olduğu kararına rağmen Taksim Meydanı İstanbul Valiliği tarafından 1 Mayıs'ın 2012

yılı itibarı ile Taksim'de kutlanmadığı, dolayısıyla Taksim'in bu anlamda bu tür etkinliklerin tamamına kapalı olduğu, kutlamanın İstanbul'un her hangi bir yerinde yapılmasına karar verilmesi durumunda gereğinin yapılacağını belirtilirken Bakanlığınızca da bu durumun yasaklama değil kısıtlama kararı olduğu ifade edilmiştir.

Gerek Anayasa ile temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslar arası sözleşmeler gerekse de Anayasa Mahkemesi kararı hiçbir kamu yöneticisine işçilerin kendi günleri olan 1 Mayıs'ı kutlayacakları alana karar verme hakkı tanımamaktadır. Zira AYM Kararı Anayasa'nın 34. Maddesinde ki toplantı ve gösteri yapma hakkının gösteriyi nerede yapacaklarına karar verme hakkını da kapsadığını açıkça belirtmektedir. İstanbul Valiliği'nin Taksim dışında bir alanı belirlenmesini istemesi açık bir şekilde işçilerin kanundan ve uluslar arası sözleşmelerden doğan hakların gasp edilmesidir.

Hukukun üstünlüğü ilkesi, devletin yetkilerinin sınırlarını belirler ve herkesin yasalara, mahkemelerin kararlarına uygun olarak hareket etmesini sağlar. Bu ilke, devletin vatandaşların temel hak ve özgürlüklerini korumasını ve hukuki süreçlere saygı göstermesini gerektirmektedir.

Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs gibi işçi ve emekçilerin haklarını vurguladığı önemli bir günde etkinliklere yasaklanması işçi ve emekçilerin anma, toplantı ve gösteri hürriyetinin sınırlanması, demokratik hakların kısıtlanmasıdır.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Valiliği'nin Taksim Meydanı'nı 1 Mayıs anma/kutlama etkinliklerine kapatma kararı tarafınızca mı verilmiştir?
- 2- 1 Mayıs İşçi Bayramı anma ve kutlamalarının Taksim Meydanı'nda yapılmasının yasaklanarak/ sınırlandırılarak engellenmesi kararı hangi kurumlar veya yetkililer tarafından ne şekilde alınmıştır?
- 3- 1 Mayıs İşçi Bayramı anma ve kutlamalarının AYM kararına rağmen Taksim'de yapılmasının yasaklanması/sınırlandırılmasına yönelik olarak hangi yasal dayanaklar kullanılmaktadır? Bakanlığınızca bu durum hakkında resmi bir açıklama bulunmakta mıdır?
- 4- 1 Mayıs İşçi Bayramı anma ve kutlamalarının Taksim Meydanı'nda barışçıl bir şekilde yapılmasının engellenmesine ilişkin karar alma süreci ve gerekçeleri hakkında 2012 yılından itibaren alanın kapalı olduğu gerekçesi dışında kamuoyuna ne tür bir açıklama yapılması düşünülmektedir?

- 5- 1 Mayıs İşçi Bayramı anma ve kutlamalarının Taksim Meydanı'nda yapılmasının yasaklanması veya sınırlandırılmasının arkasındaki temel gerekçeler nelerdir?
- 6- 1 Mayıs gibi işçi sınıfının haklarının vurgulandığı günlerde anmaların ve kutlamaların manevi bir anlamı olan Taksim Meydanı'nda yapılmasının engellenmesi ya da sınırlandırılması ile toplumsal hareketlerin zayıflatılması amacı mı güdülmektedir?
- 7- 1 Mayıs işçi Bayramı Kutlamalarının/anmaların Taksim Meydanı'nda yapılmak istenmesinin engellenmesine yönelik olarak alınan kararların demokratik süreçleri ve toplumsal barışı nasıl etkileyeceği düşünülmüş müdür?
- 8- Taksim Meydanı'nın 1 Mayıs gibi işçi ve emekçilerin haklarını vurguladığı önemli bir günde etkinliklerin yasaklanması, işçi ve emekçilerin anma, toplantı ve gösteri hürriyetinin sınırlandırılması, demokratik hakların kısıtlanması değil midir?